

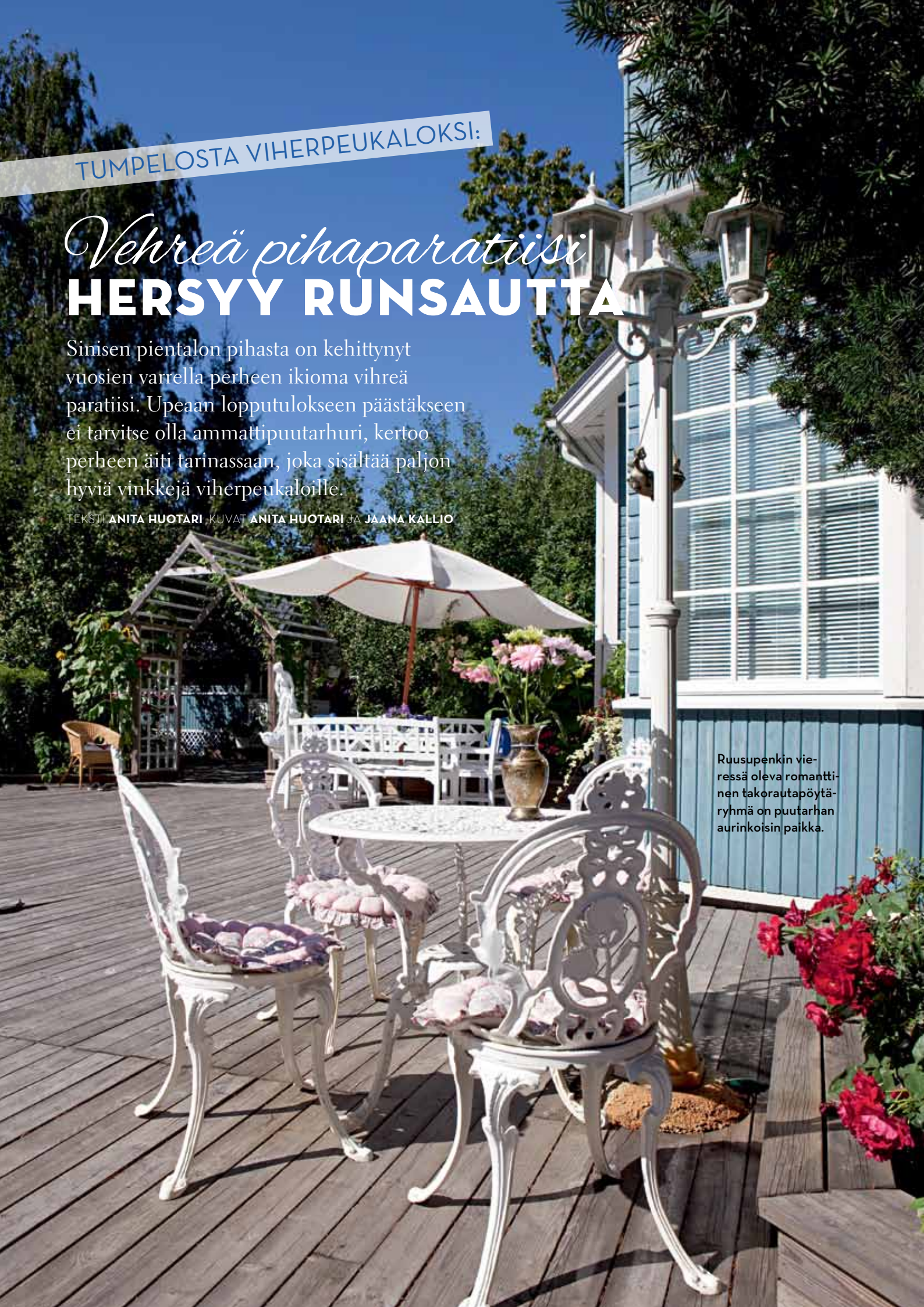
TUMPELOSTA VIHHERPEUKALOKSI:

Vehreä pihaparatiisi **HERSYY RUNSAUTTA**

Sinisen pientalon pihasta on kehittynyt vuosien varrella perheen ikioma vihreä paratiisi. Upeaan lopputulokseen päästäkseen ei tarvitse olla ammattipuutarhuri, kertoo perheen äiti tarinassaan, joka sisältää paljon hyviä vinkkejä viherpeukaloille.

TEKSTI ANITA HUOTARI · KUVAT ANITA HUOTARI JA JAANA KALLIO

Ruusupenkin vieressä oleva romanttinen takorautapöytäryhmä on puutarhan aurinkoisin paikka.

myös mainio alusta hyppynarulla hyppimiseen.

Puutarhassa kasvoi vanhastaan viinimarjoja, karviaisia ja vadelmia vanhojen omena- ja kriikunapuiden siimeksessä. Hyötykasvit siirrettiin yhteen nurkkaan, ja niitä ostettiin hieman lisää.

Puita harvennettiin, sillä ne eivät mahtuneet enää kunnolla kasvamaan. Hyötypuutarhan ja pation välissä on aita, joka pyysi vienosti köynnöksiä rinnalleen. Villiviini, köynnöshortensia ja klematikset saivat seurakseen oikean Zilga-viiniköynnöksen, joka tuottaa kesästä riippuen useita kymmeniä terttuja pieniä mutta makeita rypäleitä.

RUUSUT SELVISIVÄT TALVESTA

Keväisin sieltä täältä putkahteli minulle uusia kasveja. Esimerkiksi talon yhdellä seinustalla kasvoi outoa köynnöstä. Olin aluksi ihmeissäni, mitä sille pitäisi tehdä, varsinkin kun puutarha-alalla edistyneempi ystävä kertoi, että kyseessä on elämänlanka, monille suorastaan puutarhan pahin vihollinen. Minusta kasvi oli kuitenkin viehättävä. Laitoin seinustan täyteen pajuobeliskeja ja kasvutukia, joita pitkin köynnös pääsi toteuttamaan luontaista kasvutapaansa.

VASEMMALLA YLLÄ

Talo on rakennettu vuonna 1930. Seinustalle istutetun ruusupensaain ikä eikä nimi ole tiedossa.

VASEMMALLA

Puutarhassa ruoka maistuu paremmalta kuin sisällä – ainakin lasten mielestä.

ALLA

Etupihalta siirrytään puutarhaan metalliportin kautta. Portissa kasvaa kiinanlaikkuköynnös. Kotkansiipi viihtyy varjoisan käytävän varrella, mutta jasmiinille paikka on liiankin pimeä.

YLLÄ

Riippukeinut omenapuiden siimeksessä houkuttelevat rentoutumaan.

YLLÄ

Salkoruusu leviää siemenistä ja kasvattaa uskomattoman laajan juuriston. Eipä ihme, että kauniit kukat kurkottavat helposti puoleltoista metrin korkeuteen.

YLLÄ

Zilga-viiniköynnös viihtyy hyvin eteläpuoleisen aidan vieressä. Rypäleet ovat melko pieniä mutta hyvänmakuisia.

stimme vanhan puutalon pääkaupunkiseudulta kymmenisen vuotta sitten. Talo oli nuhjuinen mutta soma. Saimme myös tuhannen neliön kokoisen puutarhan, tai tarkemmin ottaen nurmikkoa, jossa siellä täällä rehotti pensaita.

Molemmissa oli runsain määrin potentiaalia. Vuosien varrella talo on saatu melkein remontoitua ja pihasta on kehkeytnyt perheemme tarpeisiin sopiva pikkuparatiisi. Jopa puutarhuri-äitini on ihmeissään, kun tumpelo-tyttären kasvit loistavat toinen toistaan upeimpina. Kun asuin vielä kotona Kuhmossa, äiti houkutteli minua usein ulos katsomaan milloin mitään kukkaa. Useimmiten vastasin, ettei voisi vähempää kiinnostaa nämä puutarhajutut.

PIHA TEHTIIN ALUKSI LAPSELLE

Kun muutimme taloon, kaksosemme olivat vain seitsemän kuukauden ikäisiä. Talon takapihalle rakennettiin iso patio, jossa lapset pystyivät leikkimään ilman että vaatteisiin kertyi kilokaupalla multaa tai hiekkää. Patiota ja puukäytäviä laajennettiin sitä mukaa kun lapset kasvoivat, nyt ne kiertävät lähes koko talon. Patio on hyvä paikka trampoliinille ja pöytäryhmille. Kesällä ei tarvitse aina olla laittamassa kenkiä jalkaan käydäkseen ulkona. Patio on

Kasvin hyviin puoliin kuuluu se, että sitä ei tarvitse hoitaa mitenkään. Puutarhakirjoista selvisi, että kasvi tunnetaan myös nimillä valkokarhunköynnös ja isokierto.

Toinen suosikkikasvini on tontilla kasvanut rikkaruoho, selvästi joku kellokasveihin kuuluva. Siirsin vuohenkelloksi osoittautuneen kaunokin perennapenkkiin, ja siellä se nyt kukkii kuin mikä muu kasvi hyvänsä.

Komea marjakuusi sai ympärilleen puisen reunuksen ja juurelleen punaisia ja valkoisia ryhmäruusuja sekä naapurin lahjoittamat kuunliljat. Pakkastalven jälkeen olen sydän syrjällään: ovatkohan ruusut selvinneet hengissä? Kyllä ovat! Kannattaa ostaa aina lajikkeita, jotka selviävät pohjoista Suomea myöten. Viime kesänä näytti jo siltä, että kaikki ruusuportin köynnösrusut olivat kuolleet, joten istutin samaan penkkiin pomminvarmaa humalaa, jonka pistokkaita ystävä antoi omasta, ikivanhasta kasvistaan. Ruusutkin virkosivat, joten köynnökset kasvavat nyt sulassa sovussa rinnakkain.

VIHREISTÄ VIRHEISTÄ OPIII

Puutarha-harrastelijalle sattuu kömmähdyksiä tuon tuosta. Ihmetelin, kun erään puun juureen tuli monena keväänä omituinen kasvi samaan paikkaan. Pidin sitä harvinaisen sitkeänä rikkaruuhona ja kitkin uutterasti vuosi vuodelta pois, kunnes viime kesänä päätin katsoa, mikä se oikein on. Rumiluksesta kehkeytyi erittäin kaunis, ►

VASEMMALLA

Talon vanha ruutuikkuna koristaa hyötypuutarhan ja oleskelupihan välistä aitaa.

YLLÄ

Salkoruusu yllättää joka kesä erivärisillä kukilla. Kukan siemenet on tuotu Hollannista ystävän sukulaisten puutarhasta.

YLLÄ

Talon pohjoispuolella ruusuliisat kukkivat toukokuusta myöhäiseen syksyyn.

YLLÄ

Pioni on puutarhan kuningatar – tai ainakin prinsessa.

Sopiviin paikkoihin sijoitettujen kaariporttien avulla puutarhassa siirrytään sulavasti tilasta toiseen.

SUOSI HELPPOJA VALINTOJA

Olen pyrkinyt istuttamaan puutarhaamme mahdollisimman helppoja kasveja ja pensaita. Vanhat syreenit kukkivat tontin yhdellä reunalla alkukesästä. Toiselle reunalle istutin jasmiinia, mutta paikka on osoittautunut liian varjoiseksi, pensaat eivät juurikaan kuki. Onneksi naapurin mahtavasta jasmiinipuusta leviää ihana tuoksu meidänkin pihalle.

Vuorenkilvet menestyvät hyvin vaatimattomassa paikassa ja ovat ikivihreitä. Jättipoimulehti ja kurjenpolvi kasvavat lähes hiekassa. Varjoisan paikan ehdoton suosikkini on kotkansiipi. Mitkä upeat lehdet ja leviämismuutit!

Kaikki kukat ovat omalla tavallaan kauniita, mutta kyllä pionin kukassa on jotain taianomaista. Harmi, että niiden kukinta-aika on niin lyhyt. Jos sattuu lomareissu juuri samaan aikaan, niin ei auta kuin odotella seuraavan kesän kukintaa.

Lähes puolitoistametriseksi kasvava salkoruusu on toinen suosikkini. Sain sen siemeniä muutama vuosi sitten ystäväältä, joka oli poiminut ne Hollannista miehensä sisaren puutarhasta. Upea kukka leviää vuosi vuodelta, ja sen värit vaihtelevat samppanjan kellertävästä aniliinipunaiseen. ▶

YLLÄ

Yli satavuotias lantakärky viettää eläkepäiviään kukkas-ten seurassa.

OIKEALLA

Ruusuportin uusi asukas on humala. Nähtäväksi jää, muuttuuko portin nimi humala-portiksi.

▶ korkea kukka, Alba-niminen valkoinen ukonkello.

Pahin puutarhamokani on ehdottomasti lannoituksen laiminlyöminen. Yhtenä kesänä olin ahkera ja lannoitin kasveja viikoittain, tai no ainakin melkein. Kukat kukkivat kuin viimeistä päivää. Seuraavana kesänä taisin lannoittaa yhden kerran. Eron huomasin parhaiten Endless summer -hortensiansa. Lannoituskesänä kukat olivat upean isot ja siniset, seuraavana pienet ja valkoiset.

PUUTARHAA ON HAUSKA KALUSTAA

Ajan kuluessa puutarhaan on kertynyt kaikenlaista rekvisiittaa. Pöytäryhmien ja keinun lisäksi pihaa komistaa aito lantakärky sadan vuoden takaa. Kärky löytyi sattumalta eräänä talvisena päivänä, kun olimme palaamassa kotiin Nurmijärvellä asuvan anopin luota. Kärky kyyhötti hylätyn näköisenä erään maalaistalon pihalla. Mies suostui pysähtymään hetkeksi, ja niin lantakärky sai uuden onnellisen omistajan. Mies haki aarteeni peräkärjellä kotiin, vaikka ei niin kovin onnelliselta asian johdosta näyttänytkään. Lantakärjessä on kesäisin vaihteleva kukka-asetelma, ja joulun aikaan se muuttuu joulupukin reeksi koristevaloiheen.

Kesällä on mukava ripustaa omenapuiden keskelle riippukeinut. Niitä on oltava tietenkin kaksi, molemmille lapsille oma. Vaikka itse maltan lepäillä niissä harvoin, pelkkä tietoisuus siitä että niin voisi tehdä, saa hyvälle mielelle.

OIKEALLA YLLÄ

Veikolle, Jacobille ja Ollille maistuu jäätelö leikkien lomassa.

OIKEALLA

Puutarhassa on myös leikkimökki ja sen yhteydessä pieni työkaluvarasto.

YLLÄ

Anita Huotari innostui puutarhanhoidosta, koska halusi kodin harmonian jatkuvan myös ulkona. Sisustussuunnittelijana omassa Sisustus Unelma -yrityksessään työskentelevä puutarhaharrastaja näkee koko ajan ympärillään kohentamiskohteita. Lisäbonuksena puutarhasta saa herkkuja omaan ja ystäviensäkin pöytään.

VASEMMALLA

Liljoja on olemassa satoja eri värilyhdistelmiä, joten oman suosikin löytäminen on helppoa. Ja helppo on itse kasvikin: istuta, kastele, kuki.

YLLÄ

Komeat alppiruusuut ovat alkukesän ehdottomia katseenvangitsijoita.

VASEMMALLA

Perhoset kerääntyvät loppukesästä kultapallojen seuraan.

VASEMMALLA ALLA

Puutarhasta löytyy kauniita sävyjä ilman kukkiakin.

► Pihamme pohjoispuolelle aurinko paistaa vain aamun tunteina. Jo monena vuonna olen laittanut oven pieleen ruukkuihin ruusuliisaa, joka on osoittautunut loistavaksi valinnaksi ja jota suosittelen lämpimästi. Ruusuliisa kukoistaa kerrotuin, runsain kukkasin toukokuusta pakkasten tuloon asti.

Kuiviin, varjoisiin tai epämuukaviin paikkoihin kätevä vaihtoehto on silkkikukat. Omassa puutarhassani on muutama silkkikukka, ja ne sulautuvat täysin oikeiden joukkoon. Harmoninen, silmää miellyttävä ja helppohoitoinen lopputulos on kuitenkin tärkeämpi kuin käytetyt keinot, eikö vain?

PUUTARHA ON IKUINEN TYÖNANTAJA

Talvella on mukava suunnitella takkatulen ääressä tulevan kesän uudistuksia. Haaveilen, että saisimme suihkulähteet oikeille paikoilleen ja että ulkovalot toimisivat. Myös talon sokkeli pitäisi maalata, etupihalle olisi kiva saada tummanharmaa kiveys sekä pari uutta perennapenkkiä – mutta kaikki ajallaan! ■